

Sven Petter Ivars märkliga memoarer

Grannarna i Vesene vill inte ha hem honom från Restad

EN DAG gjorde Tage Alänge från Fristad ett verkligt fynd. I en hembygdsstuga fann han ett okänt manuskript på 200 tätskrivna sidor. De visade sig vara soldaten och rallaren Sven Petter Ivars märkliga memoarer. En svensk historia om man så vill, sedd från den absoluta botten. Om denna skrift, som numera finns i bokform (det blev hela 300 tryckta sidor) berättade Alänge vid Alingsås släktforskarens möte på onsdagskvällen.

Sven Petter Ivar skildrade sitt liv mycket detaljerat, små och stora händelser om vartannat. Tydligt skrev han sina memoarer under sina 15 år som patient på Restads sinnessjukhus i Vänersborg. Men ingenting tyder på att han var sinnessjuk.

Sjukhusledningen ville vid flera tillfällen skriva ut honom, men grannar i Vesene, där han bodde,

vill inte ha hem honom. Han betraktades som en smula underlig. Och nog var han originell. I sin berättelse gisslar han folket i Vesene, som han inte stod på särskilt god fot med. Han drack också åtskilligt, även om han inte kan kallas alkoholist.

Sven Petter Ivar var av soldatsläkt sedan flera generationer tillbaka. Men 1878 mönstrade han av och arbetade sedan som rallare på flera järnvägsbanor, bland annat på Västgötabanan från Östad till Gräfsnäs. Han var bland annat med om att spränga tunneln vid Brobacka. Ibland var hans fru med och lagade maten åt rallarna.

Familjen hade åtta barn, men kunde inte försörja alla utan de fick bo i fosterhem. En son emigrerade till Amerika. Alänge läste ett avsnitt om hur hans maka vägrade gå med på att sonen skulle åka. Sven Pet-

ter lyckades dock övertala sina arbetskamrater att de skulle förklara för makan att sonen skulle få det mycket bättre i Amerika. "Om jag sagt det själv till henne hade hon aldrig ändrat sig", skriver han.

Alänge läste en rad stycken ur boken som visade att Sven Petter Ivar var en god berättare, även om han växlar mellan dialekt och rikssvenska och meningsbyggnaden då och då lämnar en del övrigt att önska.

Utgivarna av boken har kontrollerat sjukjournalerna på Restad, läst domstolsprotokoll och andra handlingar och Sven Petter Ivars skildring av sitt liv stämmer.

När han avled 1925 hedrades han med militära hedersbetygelser som det anstod en före detta soldat. Han har också fått en egen vägg på medicinhistoriska museet i Vänersborg.

JOHN HALLQVIST